

Бліщук Катерина Михайлівна

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки

Львівського регіонального інституту державного управління

Національної академії державного управління при Президентові України

ORCID: 0000-0002-8154-6608

e-mail: Kblischuk@gmail.com

Козак Іванна Ігорівна

кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри економіки

Львівського регіонального інституту державного управління

Національної академії державного управління при Президентові України

ORCID: 0000-0003-1801-8877

e-mail: ivannakozak@ukr.net

**ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ ФІНАНСАМИ
В НОВИХ ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ**

Розглянуто особливості управління публічними фінансами в нових економічних умовах. Проаналізовано категорію ефективності у сфері управління публічними фінансами. Розглянуто проблеми, які пов'язані із ефективним розподілом та перерозподілом державних коштів в Україні. Обґрунтовано напрями підвищення ефективності управління публічними фінансами в нових економічних умовах.

Ключові слова: ефективність; управління; публічні фінанси; нові економічні умови; держава.

Постановка проблеми. Розвиток Української держави зумовлений взаємодією різноманітної кількості зовнішніх та внутрішніх чинників, які впливають на соціально-економічний розвиток країни. Глобалізація та перехід до постіндустріального суспільства, розвиток інновацій та цифрових технологій дають підстави стверджувати, що світова економіка переходить на нові умови функціонування. Водночас необхідно пам'ятати про продовольчу, техногенну та екологічну кризи, які в умовах світового колапсу, зумовленого пандемією, привертають все більше уваги світової громадськості. Ці та інші впливи діють ззовні і об'єктивно впливають на суспільні процеси в Україні. Поряд із внутрішніми проблемами держави – веденням військових дій із Російською Федерацією, економічною кризою та соціальною напругою, надмірною корумпованістю державних органів влади та низкою інших негативних явищ – масштабні світові події значною мірою впливають на виконання державою її основних функцій щодо управління суспільними процесами.

З огляду на це, першочерговою є проблема ефективності управління публічними фінансами, яка в нових економічних умовах набуває особливого значення. Результативність управлінських дій у цьому випадку повинна спрямовуватися на ефективне використання державних коштів, відповідно до

їх раціонального розміщення, визначаючи таким чином основні вектори подальшого розвитку України як держави.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Управління публічними фінансами є предметом дослідження багатьох вітчизняних та зарубіжних вчених. Зокрема, цікавими є напрацювання таких дослідників, як: О. Длугопольський [1] Т. Єфименко [2], О. Кириленко [3], С. Клімова [4], Г. Котіна [5], І. Малий [6], Р. Аллен [7], В. Крандалл [8], В. Фрітс [9], Д. Кауфман, А. Край, М. Мاستрузі [10], Т. Мінь Лі [11] тощо. У своїх працях науковці досліджують основні теоретичні та практичні аспекти управління публічними фінансами, особливості їх раціонального перерозподілу, з огляду на демократичні процеси та децентралізаційні перетворення у певній державі.

Проте стрімкий розвиток світового суспільства та ті зміни, які відбуваються в Україні внаслідок таких трансформацій, зумовлюють потребу проводити значні та ґрунтовні наукові дослідження відповідно до економічних умов, які формуються під впливом глобальних збурень.

Виокремлення невирішених раніше частин загальної проблеми. Метою статті стало обґрунтування напрямів підвищення ефективності управління публічними фінансами в нових економічних умовах, на основі дослідження особливостей категорії ефективності у сфері управління публічними фінансами, аналізу проблем, пов'язаних із розподілом та перерозподілом державних коштів в Україні.

Виклад основного матеріалу. Система публічних фінансів є основним інструментом, який характеризує результативність діяльності органів державної влади, а також основою для функціонування національної економіки загалом. Тому надзвичайно важливо, щоб управління цією системою було ефективним і здатним відповідати на ті виклики, які виникають у нових економічних умовах, зумовлених нестабільністю і кризовою ситуацією в економіці України та глобальними трансформаційними змінами у світі.

Управління як категорію влучно характеризує Ф. Фукуяма, розглядаючи його як “здатність уряду складати та виконувати правила і надавати послуги” [12]. Науковець пропонує критерії, на основі яких можна оцінювати управлінський процес, здійснюваний державними органами влади:

1. Правила або заходи, необхідні для реалізації управлінських процедур.
2. Управлінський потенціал, який характеризує необхідні ресурси та рівень професійності управлінських кадрів.
3. Продуктивність, на основі якої оцінюються показники надання послуг державними органами.
4. Бюрократична автономія, яка має обернений зв'язок із якістю та кількістю тих повноважень, що надаються державними органами влади.

Ефективність управлінського процесу зростає за умови якісного виконання необхідних правил, максимального використання управлінського потенціалу та збільшення продуктивності діяльності державних органів за одночасного

зниження рівня бюрократії в середовищі державного управління. В українських реаліях це свідчить про потребу зміни інституційного середовища у напрямі розширення спектру публічних послуг, які надаються державою, покращення їх якості та підвищення ролі людського капіталу в процесі здійснення управлінських дій.

Потрібно наголосити, що категорія ефективності є ключовою в управлінні публічними фінансами, оскільки управлінський процес безпосередньо пов'язаний із цільовим використанням коштів на потреби держави та суспільства в інтересах населення. Тому, коли йдеться про ефективність управління публічними фінансами, необхідно акцентувати увагу не лише на досягненні мети, яка ставиться перед виконавцями, але й на оптимальному співвідношенні “мета – використані ресурси”. Іншими словами, найефективнішим управління публічними фінансами буде за умови досягнення максимального результату при використанні обмеженої кількості ресурсів. Цей принцип гармонійно поєднується із принципами ощадливості (мінімізації затрат для досягнення максимального ефекту) та корисності (отримання необхідних суспільних благ шляхом розвитку економічної та соціальної сфер).

Досягнення найвищого рівня ефективності управління публічними фінансами забезпечується за допомогою координуючого впливу держави на підпорядкованих їй суб'єктів, які повинні реалізовувати управлінські функції. Водночас потрібно очікувати отримання організаційного, економічного, соціального та екологічного ефектів (рис. 1).

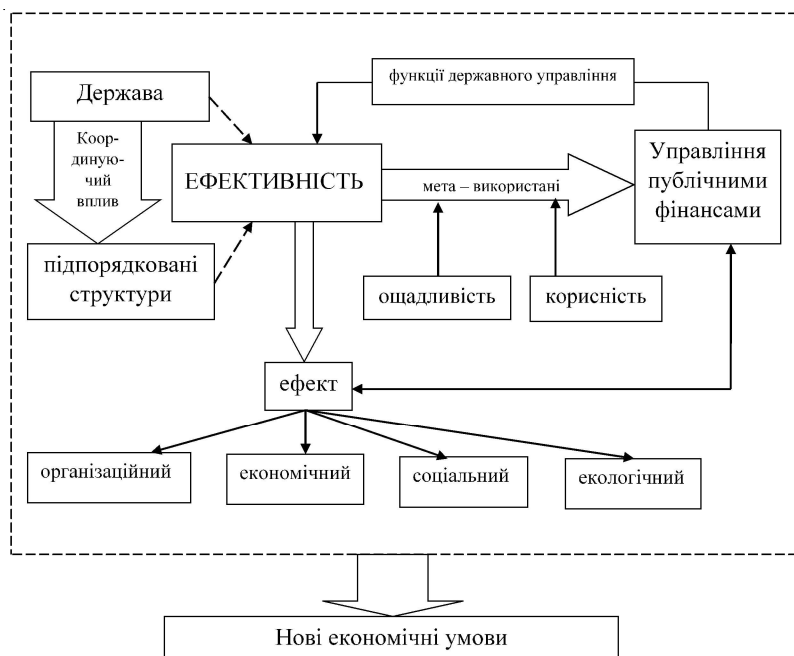


Рис. 1. Ефективність управління публічними фінансами в нових економічних умовах

Організаційний ефект передбачає формування та функціонування такої фінансової системи в суспільстві, яка відповідає завданням держави на визначеному етапі її розвитку. Управлінські дії у цьому випадку стосуються створення чи ліквідації фінансових органів, покращення їх структури, зміни рівня контролю за їх діяльністю тощо.

Основою економічного ефекту є економічне зростання в країні, яке є наслідком ефективних управлінських дій у сфері публічних фінансів. Фінансові структури, які повинні реалізовувати управлінські функції, забезпечують досягнення не лише економічного, але й соціального ефекту, який досягається завдяки якості отриманих управлінських послуг населенням у фінансовій сфері та підвищенню, відповідно, довіри громадян до держави. Екологічний ефект від здійснення управлінських дій у сфері публічних фінансів стає щораз актуальнішим у нових умовах розвитку суспільства, зважаючи на зростання забруднення навколишнього середовища.

Таким чином, ефективність управління публічними фінансами, на нашу думку, потрібно розглядати як здатність управлінської системи держави діяти так, щоб максимально відповідати вимогам та викликам зовнішнього середовища, забезпечуючи достатнє, раціональне та економічно обґрунтоване використання фінансових ресурсів на потреби внутрішнього середовища (населення).

На сьогодні сумнівно стверджувати, що управління публічними фінансами в Україні є достатньо ефективним, оскільки у цій сфері існує надто багато проблем, які потребують уваги та невідкладного вирішення з боку державних органів влади, а саме:

1) бюджетні програми в сучасних реаліях передбачають фінансування державних установ замість фінансування оплати послуг, які надаються цими установами;

2) неефективна система контролю, моніторингу та аудиту використання коштів держави, зокрема з боку громадськості, за відсутності спеціальних показників оцінки цілей та завдань, які ставляться у процесі використання коштів;

3) високий рівень корумпованості державних органів влади, що безпосередньо впливає на процедури розподілу та використання коштів держави;

4) високі показники державного боргу та бюджетного дефіциту є свідченням значної розбалансованості системи публічних фінансів;

5) макроекономічне та бюджетне планування і прогнозування часто мають справу із політичною заангажованістю та необ'єктивними даними, неякісним виконанням прогнозів та слабким інформаційним і програмно-технічним забезпеченням;

6) недостатнє нормативно-правове, інституційне та методологічне забезпечення процесу управління публічними фінансами.

Ці та інші проблеми у сфері управління публічними фінансами безпосередньо впливають на соціально-економічний розвиток Української

держави та на її позиціонування на світовій арені. Наприклад, аналізуючи такий показник, як Індекс економічної свободи, який щороку розраховується Wall Street Journal і Heritage Foundation для більшості країн світу, можна зробити висновок, що оцінка економічної свободи в Україні у 2020 р. становить 54,9 пункти, а її економіка перебуває на 134-ій позиції серед 180 держав-учасниць рейтингу (табл. 1) [13].

Таблиця 1

Індекс економічної свободи країн світу (2020 р.)

Країна	Значення показника	Цілісність уряду	Податкове навантаження	Витрати уряду	Фіскальне здоров'я	Фінансова свобода
Україна	54,9	37,9	81,1	47,2	83,9	30,0
Розвинуті країни						
Австралія	82,6	89,3	63,0	61,6	91,8	90,0
Австрія	73,3	84,0	51,3	27,2	87,9	70,0
Канада	78,2	90,3	76,5	50,9	83,3	80,0
Німеччина	73,5	82,8	60,9	42,2	92,9	70,0
США	76,6	77,2	74,6	56,5	54,3	80,0
Фінляндія	75,7	96,1	67,5	11,2	90,7	80,0
Франція	66,0	83,3	48,8	4,5	67,1	70,0
Японія	73,3	80,5	68,3	55,8	62,0	60,0
Країни постсоціалістичного табору						
Білорусь	61,7	37,4	88,8	54,1	95,4	20,0
Вірменія	70,6	43,4	84,9	80,6	68,8	70,0
Грузія	77,1	64,8	87,1	73,6	94,4	70,0
Молдова	62,0	37,2	86,1	71,6	96,2	50,0
Росія	61,0	41,3	88,5	63,8	98,7	30,0
Країни третього світу						
Венесуела	25,2	14,6	72,8	66,3	0,0	10,0
Зімбабве	43,1	18,9	62,3	88,0	36,2	10,0
Нігерія	57,2	22,3	85,1	96,2	64,1	40,0

Незважаючи на те, що індекс економічної свободи України у 2020 р. зріс, порівняно з попереднім роком, на 2,6 пункта, Україна все ж займає останнє місце серед 45 країн європейського регіону; її показники є нижчими за відповідні бали країн постсоціалістичного табору, а загальний рівень індексу економічної свободи набагато менший від середніх світових та регіональних показників. Це негативно позначається на усіх сферах життєдіяльності українського суспільства, зокрема це стосується процесу управління публічними фінансами.

Про потребу покращення управління публічними фінансами в Україні свідчать і великі розміри дефіциту бюджету (рис. 2) [14, 15]. Лише за перший квартал 2020 р. цей показник дорівнював практично половині величини дефіциту за 2019 р. і є у 1,25 раза вищим від дефіциту за аналогічний період попереднього року.

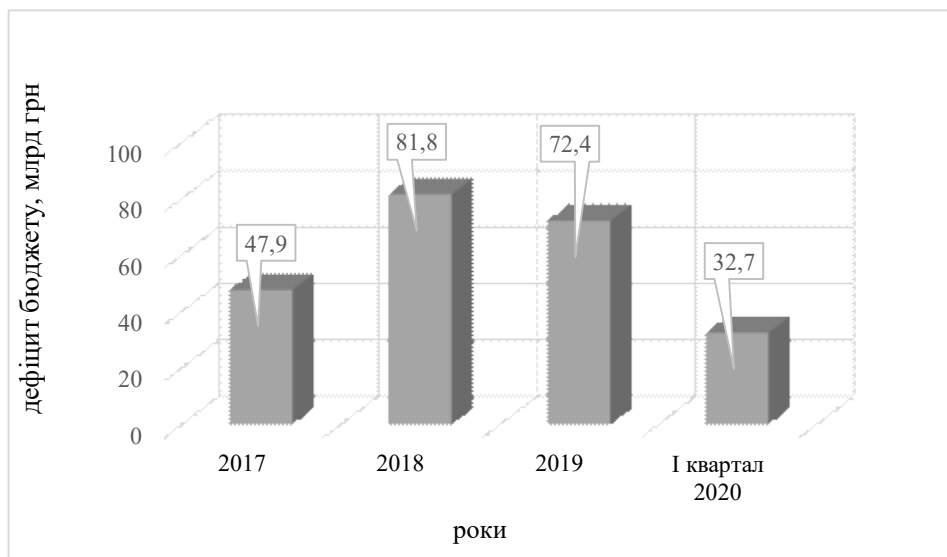


Рис. 2. Динаміка дефіциту бюджету в Україні протягом 2017 – I кварталу 2020 рр.

Ці дані свідчать про потребу покращення управління публічними фінансами у напрямі пошуку джерел збільшення доходів держави.

Отже, існування проблем та невирішених питань, які стосуються управління публічними фінансами, зумовлює пошук шляхів підвищення ефективності здійснення управлінських дій у нових економічних умовах. Своєю чергою, нові економічні умови диктують потребу зміни цільової орієнтації управлінської діяльності та оцінювання її ефективності.

З цією метою необхідно робити особливий акцент на якості управлінських послуг та оперативності реакції держави на потреби населення. У таких умовах необхідно впровадити в сферу державного управління підприємницький підхід, який передбачатиме конкуренцію стосовно надання адміністративних послуг та виключатиме бюрократизм у процесі управління публічними фінансами.

Реформа управління публічними фінансами, таким чином, повинна базуватися на підзвітності і прозорості управлінської діяльності у досягненні стратегічних завдань Української держави. Усі реформаторські заходи у цій площині, на нашу думку, можна згрупувати за основними напрямками, зображеними на рис. 3.

Нормативно-правове забезпечення управління публічними фінансами потребує особливої уваги, оскільки заходи, представлені у Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017 – 2020 роки, потребують логічного продовження у новій стратегії. У цьому нормативному документі потрібно закріпити норми, які стосуються оцінки результативності бюджетних програм, середньострокового бюджетного планування,

вдосконалення податкової та бюджетної політики держави, розширення інституційної спроможності місцевих органів влади щодо використання коштів місцевих бюджетів, покращення методології управління місцевими боргами. У новій стратегії необхідно зберегти напрацювання Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017 – 2020 роки, забезпечити реалізацію збалансованої бюджетної та податкової політики в країні та ефективне управління фінансовими ризиками в сучасних умовах [16].

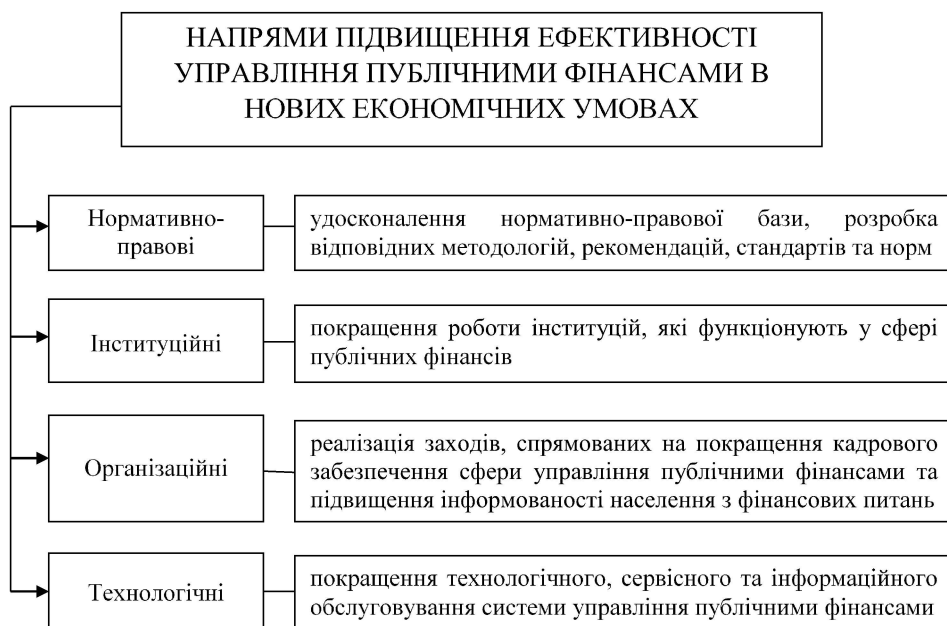


Рис. 3. Напрями підвищення ефективності управління публічними фінансами в нових економічних умовах

Доцільно відзначити підготовчу роботу щодо розробки нової Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2020 – 2023 роки в Україні. На засіданні Робочої підгрупи з питань місцевих бюджетів, яка відбулася у січні 2020 р., були підбиті підсумки виконання чинної стратегії та внесені пропозиції стосовно подальшого нормативного забезпечення процесу управління публічними фінансами [17]. Акцент ставився на якісному прогнозуванні та плануванні, удосконаленні системи оподаткування в державі, інституційному, інформаційному та методологічному забезпеченні здійснюваних процедур у майбутньому.

Методологічне забезпечення управління публічними фінансами, відповідно до потреби покращення його нормативно-правового забезпечення, є невід’ємним елементом підвищення ефективності цього процесу. У сфері публічних фінансів практикуються методики Міжнародного валютного фонду, Світового банку, на

основі яких оцінюється результативність управління фінансовими потоками. Як приклад, доцільно згадати міжнародну методологію державних витрат та фінансової звітності (далі – ДВФЗ), яка забезпечує основу для здійснення оцінки та звітності про переваги і недоліки управління державними фінансами, використовуючи кількісні показники для оцінки ефективності [18].

У рамках Програми Європейського Союзу Світовим банком за координації Міністерства фінансів України була виконана оцінка реформ у сфері управління державними фінансами з метою вимірювання ефективності та результативності управління державними фінансами органами місцевого самоврядування. Проєкт ДВФЗ здійснювався в Хмельницькій області та Ізяславському районі Хмельниччини і його результати опубліковані на сайтах Світового банку та Міністерства фінансів України. Здійснена оцінка є безпрецедентною, оскільки раніше в Україні подібні процедури на місцевому рівні не проводилися, а її висновки сприятимуть покращенню надання державних послуг населенню як на державному, так і на регіональному рівнях. Зокрема, було зазначено, що система місцевих фінансів є недостатньо прозорою та ефективною. Цей досвід свідчить про потребу активного впровадження міжнародних методик та оцінок у сферу державного управління України.

Стосовно покращення інституційного забезпечення, то тут потрібно згадати досвід США, який може бути цікавим для України. Американський досвід полягає у використанні методу SunSet у сфері державного управління, який передбачає існування обмежень на термін діяльності державних установ, після чого фінансування їхньої роботи припиняється. Для продовження функціонування цих відомств потрібне конкретне рішення вищої ланки органів влади. Такий підхід дає можливість ліквідувати непотрібні установи або укрупнити їх чи перерозподілити їхні повноваження.

Організаційний напрям має забезпечувати підвищення прозорості управлінської системи шляхом покращення роботи спеціальних аналітичних модулів та інформаційних систем. Потребує особливої уваги функціонування платформи взаємодії державних органів влади та громадськості щодо доступу населення до інформації про використання публічних коштів. На законодавчому рівні необхідно закріпити декларування управлінських послуг у зазначеній сфері.

З організаційним тісно пов'язаний технологічний напрям, у контексті якого доцільно окремий наголос зробити на діджиталізації як новому підході до надання публічних послуг, що безпосередньо впливає на ефективність управління публічними фінансами і в умовах глобалізації стає об'єктивно невідворотним процесом [19]. Цей підхід повинен покращити якість надання публічних послуг завдяки швидкості, прозорості та доступності. Водночас діджиталізація може зумовлювати низку загроз, пов'язаних із фінансовою безпекою, відповідно до чого на рівні держави необхідно:

- посилити діяльність кіберполіції та забезпечити кадрове наповнення інституцій спеціалістами у сфері кібербезпеки;

- розвивати конкурентоспроможні електронні компонентні інформаційні бази у сфері публічних фінансів та покращувати їх доступність для населення;
- удосконалювати захист інформаційних баз від атак хакерів та технологічне забезпечення щодо їх використання.

Таким чином, процеси діджиталізації, які повинні покращувати управління публічними фінансами, необхідно контролювати та координувати з боку держави, оскільки ця сфера надто пов'язана з фінансовими ризиками.

Загалом, зазначені напрями є взаємопов'язаними і повинні вирішувати основне завдання щодо покращення управлінських дій у сфері публічних фінансів, ефективного використання фінансових ресурсів держави, скорочення дефіциту бюджету та подальшого результативного проведення бюджетної, податкової та адміністративної реформ у державі.

Висновки і перспективи подальших розвідок. Існуюча в Україні система управління публічними фінансами на сьогодні не забезпечує розвиток українського суспільства на тому рівні, який властивий розвинутим державам. У сучасних умовах у державі є багато невирішених проблем, які пов'язані з неефективним використанням коштів держави та зниженням на цій основі довіри населення до органів влади.

Запропоновані напрями підвищення ефективності управління публічними фінансами в нових економічних умовах відображають потребу зміни правового, інституційного, технологічного та організаційного середовища в Україні у процесі управління публічними фінансами, що зумовлене об'єктивною необхідністю враховувати зміни навколишнього середовища та гнучко реагувати на виклики, які постійно виникають у нових умовах функціонування національної та світової економіки.

Перспективою подальших наукових досліджень є оцінка інституційного середовища у сфері публічних фінансів у розвинутих країнах світу та оцінка можливості впровадження зарубіжного досвіду в українські реалії.

Список використаної літератури

1. Длугопольський О. В. Підходи до оцінки ефективності функціонування суспільного сектору економіки // Економічний аналіз : зб. наук. пр. Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету "Економічна думка". 2014. Т. 5. № 1. С. 43—58.
2. Удосконалення управління державними фінансами та реформування податкової системи України / за ред. Т. І. Єфименко. Київ : ДННУ "Акад. фін. Управління", 2015. 446 с.
3. Жриленко О. Демократизація участі громадян у регіональному управлінні // Журнал європейської економіки. 2016. Т. 15. № 1. С. 121—138.
4. Клімова С. Інструментальна концепція законодавства про публічні фінанси // Підприємництво, господарство і право. 2016. № 8. С. 110—114.
5. Котіна Г. М., Степура М. М., Рудик Н. В. Вимір ефективності в системі управління державними фінансами: світовий досвід та імплементація в Україні // Економіка розвитку. 2018. № 2 (86). С. 49—61.

6. Малий І. Й., Власенко М. М. Результативність управління публічним сектором в умовах нестабільності // Економіка та держава. № 12. 2017. С. 34—37.

7. Allen R. The Challenge of Reforming Budgetary Institutions in Developing Countries, IMF Working Papers. URL : www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2009/wp0996.pdf (date of using: 02.04.2020).

8. Crandall W. Revenue Administration: Performance Measurement in Tax Administration // Technical Notes and Manuals. 2010. № 10/11. URL : <http://www.imf.org/external/pubs/ft/tnm/2010/tnm1011.pdf> (date of using: 02.04.2020).

9. Fritz V., Hedger E., Lopes A. Strengthening Public Financial Management in Post-Conflict Countries. URL : <http://siteresources.worldbank.org/INTPREMNET/Resources/EP54.pdf> (date of using: 04.04.2020).

10. Kaufmann D., Kraay A., Mastruzzi M. The Worldwide Governance Indicators: Methodology and Analytical Issues // Global Economy and Development. 2010. Sep. URL : <http://info.worldbank.org/governance/wgi/pdf/wgi.pdf> (date of using: 04.04.2020).

11. Minh Le T., Brumby J., Rajaram A., Biletska N. A Diagnostic Framework for Assessing Public Investment Management. URL : <http://documents.worldbank.org/curated/en/396891468330305148/A-diagnostic-framework-for-assessing-public-investment-management> (date of using: 02.04.2020).

12. Trapnel S. Measurement of governance, government and the public sector. URL : <https://blogs.worldbank.org/governance/measurement-of-governance-government-and-the-public-sector> (date of using: 04.04.2020).

13. 2020 Index of Economic Freedom. URL : <https://www.heritage.org/index/explore?u=637252256636651637> (date of using: 02.04.2020).

14. Офіційний сайт Мінфіну. URL : <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/budget/cons/expense/2019/> (дата звернення: 14.04.2020).

15. Названо розмір дефіциту бюджету за перший квартал. URL : <https://www.slovoudilo.ua/2020/04/27/novyna/ekonomika/nazvano-rozmir-deficytu-byudzhetu-pershyj-kvartal> (дата звернення: 18.04.2020).

16. Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017–2020 роки : Розпорядження Кабінету Міністрів України № 142 від 08.02.2017. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/142-2017-%D1%80> (дата звернення: 14.04.2020).

17. АМУ долучилася до розробки Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2020 – 2023 роки. URL : <https://www.auc.org.ua/novyna/amu-doluchylasya-do-rozrobky-strategiyi-reformuvannya-systemy-upravlinnya-derzhavnymy> (дата звернення: 18.04.2020).

18. Новий звіт засвідчує, що вдосконалене управління державними фінансами на всіх рівнях суттєво покращить надання державних послуг українцям. URL : <https://www.worldbank.org/uk/news/press-release/2020/04/15/new-report-finds-better-management-of-public-finance-at-all-levels-will-boost-public-services-for-ukrainians> (дата звернення: 18.04.2020).

19. Варналій З. С. Модернізація публічних фінансів України в умовах діджиталізації // Управління публічними фінансами та проблеми забезпечення національної економічної безпеки : зб. тез Податкового конгресу (12 грудня 2019 р., м. Ірпінь). Ірпінь : Університет ДФС України, 2019. С. 326—328.

Статтю подано: 07.05.2020

Статтю схвалено: 05.06.2020

Blislichuk Kateryna Mykhailivna

*Associate Professor, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
of the Department of Economics Lviv Regional Institute for Public Administration
National Academy for Public Administration
under the President of Ukraine
ORCID: 0000-0002-8154-6608
e-mail: Kblislichuk@gmail.com*

Kozak Ivanna Ihorivna

*Associate Professor, Candidate of Sciences in Public Administration,
Associate Professor of the Department of Economics
Lviv Regional Institute for Public Administration
National Academy for Public Administration under the President of Ukraine
ORCID: 0000-0003-1801-8877
e-mail: ivannakozak@ukr.net*

THE EFFICIENCY OF MANAGING PUBLIC FINANCES IN NEW ECONOMIC CONDITIONS

Problem setting. The development of the Ukrainian state is stipulated by the interaction of various external and internal factors that affect the socio-economic development of the country. These and other influences act from the outside, and objectively influence social processes in Ukraine. Because of this, the problem of the efficiency of public financial management comes to the fore, which in the new economic environment becomes of particular importance. The effectiveness of managerial actions, in this case, should be aimed at the effective use of public funds following their rational allocation, thus determining the main vectors of further development of the Ukrainian state.

Recent research and publications analysis. Public finance management is the subject of research of many domestic and foreign scholars. In particular, there are interesting the works of such researchers as O. Dluhopolskyi, T. Yefymenko, O. Kyrylenko, S. Klimova, G. Kotina, I. Maliy, R. Allen, W. Crandall, V. Fritz, D. Kaufmann, A. Kraay, M. Mastruzzi, Minh Le T. and others. In their works, scholars study the main theoretical and practical aspects of public finance management, the features of their rational redistribution because of democratic processes and decentralization transformations in a given state. However, the rapid development of the world community and the changes that are taking place in Ukraine as a result of these transformations stipulate the necessity of deep and thorough research taking into consideration the economic conditions that are formed under the influence of global disturbances.

Highlighting previously unsettled parts of the general problem. The article aims at substantiating the areas of improving the efficiency of public finance management in the new economic environment, basing on a study of the category of efficiency in public finance management, analysis of problems related to the distribution and redistribution of public funds in Ukraine.

Paper main body. The effectiveness of public financial management should be seen as the ability of the government system to act in such a way as best to meet the requirements and challenges of the external environment, ensuring sufficient, rational and economically sound use of financial resources for the internal environment.

Today, it is doubtful to say that public financial management in Ukraine is quite adequate, as there are too many problems in this area that need attention and immediate solution by public authorities: budget programs in modern realities provide for the financing of public institutions instead of financing services, which are provided by these institutions; ineffective system of control, monitoring and audit of the use of state funds, in particular, by the public in the absence of unique indicators for assessing the goals set in the process of using funds; high level of corruption of state authorities, which directly affects the procedures for distribution and use of state funds; high rates of public debt and budget deficit are evidences of a significant imbalance in the public finance system; macroeconomic and budgetary planning and forecasting often deal with political bias and biased data, poor forecast execution, and weak information and software; insufficient legal, institutional and methodological support of the public finance management process.

These and other problems in the field of public finance management directly affect the socio-economic development of the Ukrainian state and its positioning on the world stage. In particular, this is evidenced by such an indicator as the Index of Economic Freedom, as well as the negative dynamics of the budget deficit in Ukraine in recent years.

To this end, reform measures should be introduced in the field of public administration, which can be grouped into such areas as legal, institutional, organizational and technological. Regulatory and legal support of public finance management needs particular attention, as the measures presented in the Public Financial Management System Reform Strategy for 2017 – 2020 need a logical continuation in the new strategy. Accordingly, methodological support should be improved through the use of the latest methods and systems for assessing the effectiveness of public finances. The organizational direction should increase the transparency of the management system by improving the work of specialized analytical modules and information systems. The technological direction is based on the digitalization of public services, which is gaining more and more positions in the field of public administration.

These areas are interrelated and designed to address the main tasks of improving public finance management, efficient use of financial resources of the state, reducing the budget deficit and further effective budgetary, tax and administrative reforms in the state.

Conclusions of the research and prospects for further studies. In current conditions, there are many unresolved problems in the state, which are related to the inefficient use of state funds and, on this basis, in the decline of public confidence in the authorities. Suggested directions of improving the efficiency of public financial management in the new economic environment reflect the necessity to change the legal, institutional, technological and organizational environment in Ukraine in the process of public financial management, due to the real need to take into account environmental changes and respond flexibly to challenges, which again and again arise in new conditions of the national and world economy functioning.

Key words: efficiency; management; public finances; new economic conditions; the state.

References

1. Dlugopolsky, O. V. (2014). Pidkhody do otsinky efektyvnosti funktsionuvannya suspilnoho sektoru ekonomiky. *Economic Thought*, Vol. 15, pp. 43-58 [in Ukrainian].
2. Yefimenko, T. (Ed.). (2015). *Udoskonalennia upravlinnia derzhavnymy finansamy ta reformuvannia podatkovoi systemy Ukrainy*. Kyiv: DNNV "Acad. fin. upravlinnia". 446 p. [in Ukrainian].

3. Kyrylenko, O. (2016). Demokratyzatsiia uchasti hromadian u rehionalnomu upravlinni. *Zhurnal yevropeiskoi ekonomiky*, Vol. 15(1), pp. 121-138 [in Ukrainian].
4. Klimova, S. M. (2016). Instrumentalna kontseptsiiia zakonodavstva pro publichni finansy. *Pidpriemnytstvo, hospodarstvo i pravo*, Vol. 8, pp. 110-114 [in Ukrainian].
5. Kotina, G. M., Stepura, M. M., Rudyk, N. V. (2018). Vymir efektyvnosti v systemi upravlinnia derzhavnymy finansamy: svitovy dosvid ta implementatsiia v Ukraini. *Economy of development*, Vol. 2 (86), pp. 49-61 [in Ukrainian].
6. Malyy, I. J., Vlasenko, M. M. (2017). Rezultatyvnist upravlinnia publichnym sektorom v umovakh nestabilnosti. *Economy and State*, Vol. 12, pp. 34-37 [in Ukrainian].
7. Allen, R. (2009). *The Challenge of Reforming Budgetary Institutions in Developing Countries*, *IMF Working Papers*. URL : www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2009/wp0996.pdf.
8. Crandall, W. (2010). Revenue Administration: Performance Measurement in Tax Administration. *Technical Notes and Manuals*, № 10/11. URL : <http://www.imf.org/external/pubs/ft/tnm/2010/tnm1011.pdf>.
9. Fritz, V., Hedger, E., Lopes, A. (2011). *Strengthening Public Financial Management in Post-Conflict Countries*. URL : <http://siteresources.worldbank.org/INTPREMNET/Resources/EP54.pdf>.
10. Kaufmann, D., Kraay, A., Mastruzzi, M. (2010). The Worldwide Governance Indicators: Methodology and Analytical Issues. *Global Economy and Development*, Sep. URL : <http://info.worldbank.org/governance/wgi/pdf/wgi.pdf>.
11. Minh, Le T., Brumby, J., Rajaram, A., Biletska, N. (2013). *A Diagnostic Framework for Assessing Public Investment Management*. URL : <http://documents.worldbank.org/curated/en/396891468330305148/A-diagnostic-framework-for-assessing-public-investment-management>.
12. Trapnel, S. (2020). *Measurement of governance, government and the public sector*. URL : <https://blogs.worldbank.org/governance/measurement-of-governance-government-and-the-public-sector>.
13. *Index of Economic Freedom*. (2020). URL : <https://www.heritage.org/index/explore?u=637252256636651637>.
14. *Official site of Ministry of Finance of Ukraine*. (2019). URL : <https://index.minfin.com.ua/ua/finance/budget/cons/expense/2019> [in Ukrainian].
15. *Nazvano rozmir defitsytu budzetu za pershyi kvartal*. (2020). URL : <https://www.slovoidilo.ua/2020/04/27/novyna/ekonomika/nazvano-rozmir-deficytu-byudzhetu-pershyj-kvartal> [in Ukrainian].
16. Pro skhvalennia Stratehii reformuvannia systemy upravlinnia derzhavnymy finansamy na 2017 – 2020 roky. (2020). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/142-2017-%D1%80> [in Ukrainian].
17. *AMU doluchylasya do rozrobky Strategiyi reformuvannia systemy upravlinnia derzhavnymy finansamy na 2020 – 2023 roky*. URL : <https://www.auc.org.ua/novyna/amu-doluchylasya-do-rozrobky-strategiyi-reformuvannia-systemy-upravlinnia-derzhavnymy> [in Ukrainian].
18. *Novyy zvit zasvidchuye, scho vdoskonalene upravlinnia derzhavnymy finansamy na vsih rivnyah suttevo pokraschut nadannya derzhavnyh poslug ukraintsyam*. (2020). URL : <https://www.worldbank.org/uk/news/press-release/2020/05/15/new-report-finds-better-management-of-public-finance-at-all-levels-will-boost-public-services-for-ukrainians> [in Ukrainian].

19. Varnaliy, Z. S. (2019). Modernizatsiia publichnykh finansiv Ukrainy v umovakh didzhytalizatsii. In *Public finance management and problems of national economic security*. Irpin: University of State Fiscal Service of Ukraine. pp. 326-328 [in Ukrainian].

Paper submitted: 07.05.2020

Paper accepted: 05.06.2020

Цитування: Бліщук К. М., Козак І. І. Ефективність управління публічними фінансами в нових економічних умовах // Ефективність державного управління : зб. наук. пр. Вип. 2(63) : у 2 ч. Ч. 2 / за заг. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2020. С. 201—214. (DOI: <https://doi.org/10.33990/2070-4011.63.2020.212676>).

Citation: Blishchuk, K. M., Kozak, I. I. (2020). The efficiency of managing public finances in new economic conditions. *Efficiency of Public Administration*, Issue 2(63), pp. 201-214. (DOI: <https://doi.org/10.33990/2070-4011.63.2020.212676>).